

Makón járt az EU magyarországi nagykövete, Jürgen Köppen

Korona, a konferencia-központ

A Korona épületébe tervezett üzleti és szolgáltató központ kialakítását 925 millió forinttal támogatja az Európai Unió Phare CBC-programja.

Fotó: Schmidt Andrea

Jürgen Köppen, az Európai Unió delegációjának vezetője, az unió magyarországi nagykövete és felesége Makóra látogatott, hogy a helyszínen tájékozódjon a Phare CBC Magyarország–Románia 2000 program keretében itt megvalósuló projektről.

MUNKATÁRSAINKTÓL

Az országhatáron átnyúló együttműködést szorgalmazza az EU. Számos nagyobb Csongrád megyei beruházás köthető a Phare CBC (Cross-border Cooperation, azaz határ menti együttműködés) terveihez. Mivel az elmúlt évekig Jugoszlávia nem szerepelt az EU-kedvezményezettek között, a Csongrád megyei fejlesztések Romániával együtt-

működve valósulhattak meg. Így épülhetett meg például a kiszombori határátkelőig vezető út, amely mintegy 2,5 millió eurós támogatást jelentett. (Ennek tükörprojektjeként Battonyáig valósult meg útépités.) A határ menti együttműködés részeként újul meg makói Korona Szálló és környéke. (Ennek „tükörképe” a Temes megyei kamara épületének bővítése.)

A határ két oldalán az Európai Unió a Phare CBC Magyarország–Románia 2000 program keretében támogatott beruházásokat szemrevételezte az elmúlt héten Jürgen Köppen, az Európai Unió delegációjának vezetője, az unió magyarországi nagykövete. A diplomata és felesége – többek között – Makóra is ellátogatott, ahol a vendégeket Buzás Péter

polgármester fogadta. A megbeszélésen az önkormányzat szakemberein kívül részt vett a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság több vezetője és szakreferense is.

A román határhoz közeli városban, Makón – az uniós pályázat értelmében – egy üzleti konferencia-központ épül. Ez a Korona Szállóban valósul meg oly módon, hogy annak hagyományos vendéglátói funkciói megmaradnak, a most kihasználatlan épületrészekben pedig a kereskedelmi találkozó, konferenciák lebonyolítására alkalmas helyiségeket létesítenek. E rekonstrukció része a szálloda környékének megszépítése. A szálló környékének megújításáról a *Makovecz Imre* Kossuth-díjas építész nevével fémjelzett Makona Tervezőiroda készített terveket. A konferencia-központként működő Korona a déli Európa-régió kiemelkedően fontos gazdasági tárgyalásainak színtere lehet, a beruházás összege mintegy 2,3 millió euró. E fejlesztéshez szorosan kapcsolódik a makói ipari park inkubátorházának felépítése is.

Látogatása végén a nagykövet méltatta a helyi önkormányzat mint kedvezményezett és a többi szereplő eddigi tevékenységét, összegezte a tennivalókat, és kifejezte meggyőződését, hogy az „üzleti és szolgáltató központ a

HATÁR MENTE

Megduplázódott a magyar–román határ menti együttműködést támogató uniós pályázati pénzalap. A támogatás mértéke a költségek 90 százalékáig terjedhet. A Magyar–Román Phare CBC Közös Kisprojektek Alapra olyan, nem profitorientált szervezetek és társulások pályázhatnak, akik legalább egy határon túli partner részvételével közös projektet valósítanak meg a gazdaságfejlesztés, a turizmus, az intézményi együttműködés, a humán erőforrás fejlesztés, a kultúra, a helyi demokrácia, valamint a környezetvédelem és vízgazdálkodás területén. A pályázatokról bővebb információ a VÁTI területfejlesztési igazgatóság békéscsabai képviseletén szerezhető a 66/520-250-es telefonszámon és interneten a www.pharereg.hu címen.

magyar–román határ menti kapcsolatok megerősítésére” elnevezésű makói program sikerrel zárul. Egyébként az összesen 925 millió forintos beruházáshoz Makónak huszonöt százalék önrőt kell biztosítania. Az elképzelések szerint a makói projekt 2004 végére készül el.

Az unió vendégeként Brüsszelben

A vágóhidak, a nagyüzemi csirketartás, illetve a vidékfejlesztés területén vannak Magyarországnak problémái az európai uniós csatlakozással – vélik Brüsszelben. A magyar szakemberek szerint a gazdasági közösség tagjaként a régiók szerepe is átértékelődik.

A Külügyminisztérium által támogatott Európai Unió könyvtári tájékoztatási programjának részese lehetett, s ezáltal Brüsszelbe utazhatott *Benák Katalin*, a Mindszenti Keller Lajos Városi Könyvtár vezetője. A tanulmányutat az Európai Bizottság budapesti delegációja szervezte, s hazánk nyilvános könyvtárai közül öt intézmény uniós tájékoztatás végző munkatársai vettek részt a programon.

– Hazai, illetve külföldi szakemberek avattak be bennünket az EU bővítési kommunikációs politikájába – magyarázta Benák Katalin. – Az Európai Bizottság Magyar Igazgatóságának, vagyis a csatlakozáson dolgozó magyar fél szervezetének képviselője szerint hazánk többnyire teljesíti a gazdasági közösség elvárásait.

Nehézségek leginkább az agráriumban adódnak, így a vágóhidak, a nagyüzemi csirketartás, illetve a vidékfejlesztés területén. A vállalkozóknak, különösen a mezőgazdaságból élőknek teljesen új szemléletben kell dolgozniuk a csatlakozást követően, azért, hogy a piac igényeit kielé-

gítve, valóban nyertesek legyenek. Az EU-s támogatások kihasználásához elengedhetetlen a megfelelően kidolgozott pályázat, melynek a Nemzeti fejlesztési tervvel kell összhangban lennie.

A magyar vendégek ellátogatnak az Európai Unió parlamenti könyvtárába, melyet diplomaták vehetnek igénybe, s juthatnak információhoz, elsősorban számítógép segítségével.

– A könyvtárak szerepe kiemelten fontos az EU-ban – osztotta meg velünk tapasztalatait a mindszenti intézmény vezetője –, az információhoz való jutás egyik legfontosabb bázisának tartják.

A tanulmányút résztvevői a magyar misszió vezetőjével, a nagykövet-helyettesével is találkoztak, aki arról beszélt a kis küldöttségnek, hogy a csatlakozást követően a régiók egyre nagyobb szerephez jutnak, hiszen az azonos helyzetű térségek összefogásával lehet a problémákat megoldani, a vidék lemaradását megszüntetni.

Benák Katalin a találkozás alkalmából a nagykövet-helyettesnek ajándékozott egy Örökségünk című, Mindszent terméti, épített és kulturális értékeit bemutató CD-romot, valamint átadta azt a kívánságlevelet, melyet a kisváros EU-s projektjében fogalmaztak meg a helybeli gyerekek.

T. A.

Benák Katalin tapasztalatai szerint az EU-ban a könyvtárak az információgyűjtés egyik legfontosabb bázisai.

Fotó: Tésik Attila

PHARE CBC HELYETT INTERREG

A Magyar–Román Phare Határ Menti Együttműködés (CBC) program 1996-ban indult és hét év alatt 29 millió eurós támogatást biztosított a különböző projektek finanszírozásához. Magyarország uniós csatlakozását követően a hazai, illetve a szomszédos országbeli régiók közösen már nem pályázhatnak a Phare CBC-re, viszont helyette életbe lép az Interreg, amely a strukturális alapoknak, azon belül is a Regionális Fejlesztési Alapnak a része. A három részből álló Interreghez a határ menti együttműködések, a régiók közötti hálózatépítések és kapcsolatteremtések elősegítésére irányuló projektekkal pályázhatnak a térségek. Az Interreg megközelítőleg 60 millió eurós pályázati forrásból nyújthat segítséget a különböző tervek megvalósításához.

Közös gyökerek

Az Európai Unió egyetlen kultúrát támogató kezdeményezése a Kultúra 2000 keretprogram. Célja egy közös európai kulturális térség kialakítása, amely elősegíti az európai népek egymás iránti toleranciáját, kölcsönös megismerését.

Az Európai Unió támogatása a határokon átnyúló, közös gyökerekre összpontosító, a cserén és együttműködésen alapuló kezdeményezéseket részesíti előnyben. 2004-ben a kiemelt terület a kulturális örökség lesz.

A Kultúra 2000 keretprogram a társult országok közül elsőként Magyarország számára nyílt meg. A magyar intézmények és szervezetek pályázatait benyújtásának, elbírálásának és kiválasztásának szabályai azonosak a

közösség intézményeire vonatkozókkal. A programban történő részvétel érdekében Magyarország minden évben 488 ezer euró hozzájárulást fizet az EU általános költségvetéséhez.

A Kultúra 2000 keretprogramban való minél sikeresebb magyar részvétel érdekében már 2000 tavaszától megkezdte működését a program hivatalos magyarországi koordinátora, a KultúrPont Iroda. A pályázati kiírások teljes szövege, a pályázati űrlapok és az egyéb kapcsolatos információk letölthetők az KultúrPont Iroda internetes honlapjáról, kérhetők postán, vagy átvehetők mágneslemezen. Az iroda címe: 1075 Budapest, Kazinczy utca 24–26.; telefon: 413-7565 fax: 413-7574; honlap: www.kulturpont.hu; e-mail: info@kulturpont.hu

Nyelvünk a csatlakozás után sem kerül veszélybe

A magyar kultúra nagy lehetősége

A magyar kultúra jövőbeli szerepéről kérdeztük a Szegedi Tudományegyetem oktatóit. Véleményük szerint Magyarország uniós csatlakozását követően a nyelv és a kultúra területén is páratlan lehetőségek kínálkoznak.

– Az uniós csatlakozással a kultúra helyzete alapvetően nem változik – mondta *Kocsis Mihály*, az SZTE Szláv Filológiai Intézetének vezetője. – Bár a tagállamok közötti kapcsolattartás nyelve a továbbiakban is valamelyik világnyelv lesz, a többi közép-európai országgal kialakított harmonikus viszonyt ennek ellenére (vagy éppen ezért) feltétlenül ápolnunk kell. Elszakíthatatlan szálak kötnek bennünket a Kárpát-medencéhez, ami egyúttal azt is jelenti, hogy a magyar, a szlovák, a cseh és a lengyel népek közös a történelme. Velük –

az uniós integrációtól függetlenül – szükségszerűen meg kell őrizni a harmonikus kapcsolatot. Mindennek talán leghatékonyabb eszköze, ha kölcsönösen tanítjuk egymás kultúráit az egyetemeken.

– A magyar kultúra terén leginkább abban lesz érzékelhető a gyors fejlődés – mondta *Dolovai Dorottya*, a finnugor tanszék tanársegéde –, hogy májustól az EU kutatási programjai látványosan megélnékelnek. A támogatások majd olyan kutatásokat is segítenek, amelyek itthon és külföldön kevés ember által beszélt nyelveket vizsgálnak. A jelenlegi tagállamok közül ehhez a programhoz tartozik az ír és a walesi, vagy a még ritkább lapp nyelv feltárása és védelme. Ez utóbbit ma már legfeljebb 80 ezren beszélik. A magyar nem veszélyeztetett nyelv, de a vele rokonságban álló nyelvek közül

várhatóan néhányat védelem alá fognak helyezni. Ígéretes lehetőséget jelent a honi kutatók számára, hogy az olasz, német és finn egyetemek munkatársaival – a finn és a magyar mellett – majd olyan, egészen kicsi rokon nyelvek helyzetét is tanulmányozhatják, mint az osztják, a vogul, az udmurt és a már emlegetett lapp.

– Meggyőződésem, hogy a magyar kultúra az uniós csatlakozás után sem sérül – válaszolta kérdésünkre *Szónyi György Endre*, az Angol-Amerikai Intézet vezetője –, sőt: ezáltal még kedvezőbb feltételek közé kerül. Várhatóan soha nem látott lehetőségek tárulnak fel, mert a magyar kultúra európai és nagyon erős, csak éppen mindeddig rosszul mendeztelték. Ennek felosait kell majd menet közben elsajátítani, amihez megfelelő háttérrel nyújt az unió. Egyszerre mindezidáig

elérhetetlen kapcsolatrendszerek kezdenek majd működni, és a pályázatok révén végre nélkülözhetetlen pénzforrások kerülnek elérhető közelségbe. A Tempus, illetve az Erasmus programon keresztül a kelet-európai egyetemek már eddig is jelentős támogatást kaptak. Segítségükkel évente közel ötven diák tartózkodik Szegeden. Különböző szakokon sajátítják el a speciális ismereteket, és természetesen néhány órában Magyarországról és a magyar nyelvről is tanulnak. A továbbiakban színházi szakemberek és képzőművészek cseréjére nyílik lehetőség. A fordítói programok révén a magyar nyelven fródótt irodalmat már sok országban ismerik. A frankfurti könyvvásár sikere, illetve *Kertész Imre* Nobel-díja után érzékelhetően fellendült a hazai szépirodalom iránti kereslet – Európában is.

DOMBAI TÜNDE

Az EU-tükör melléklet
a Külügyminisztérium támogatásával készül,
szerkeszti: Újszászi Ilona